

kan ogsaa godt være, at dette „m. m.“ udleveres, men Leirstraa faae Jolkene i alle Tilfælde ikke. I Leirens første Aar havde man, som sagt, den høie Lyng, og man havde et Døvelsesapparat i Nærheden af Leiren ved Hald, der var brugelig. Men hvad er senere sket? Det bedste Parti til Døvelserne er taget fra til en Plantage, hvor det er forbudt at komme, og efterhaanden er der desuden dyrket flere og flere Jordlodder op rundt omkring. Nogle af disse blive rigtignok behandlede paa en egen Maade, og jeg tror, at hvis man vilde foretage en dobbelt Lagation, en inden Leirøvelserne og en efter dem, vilde man vistnok komme til et noget andet Resultat end det, hvortil man undervejen er kommen. Man ser saaledes Boghvedemarken af en meget tvivlsom Bestaenhed, saa at jeg tror, at man gjerne kunde gaa sig en lille Promenade paa adskillige Skridt mellem de enkelte Planter. Men saa meget er vist, at Terrainet i det Hele i Tidens Løb er blevet opdyrket og derved vozer Skadesstatningen, efter at man er gaaet ind paa at benytte Terrainet saaledes som det foreligger, Noget, der, naar disse Døvelser skulde have nogen som helst Betydning, forekommer mig at være en uundgaaelig Nødvendighed. Man kan ikke, som jeg tillod mig at oplyse, at man gjør i Garnisonerne, bevæge sig med Lutter Hensyn til besaaede eller ikke besaaede Marker, thi der vil saa ikke være Midler til at lære den egentlige Føring i Terrainet. Og hvad er Føringens Opgave? Det er den at vænne Befalingsmændene til at føre Mandskabet saaledes, at de, naar de komme under virkelige Kampforhold, kunne nærme sig og naae deres Maal med det mindst mulige Tab. At kunne det, er det, som gjør Krig til Kunst, og lærer man ikke det, er Krig ikke Andet end et Haandværk eller et slet og ret Slagteri. Men hvorledes skal man foretage disse Døvelser, naar man ikke faar Leilighed til at føre Afdelinger med den Styrke, som de ville have under Feltforhold, saaledes, som de virkelig skulde bevæge sig i Terrainet og øve dem i at rykke skjult frem og tage Hensyn til den fjendtlige Bestyrdning? Det er disse Forhold, som nødvendig maa influere paa Udgifterne ved Leirøvelserne; men vil man have en fylldig Uddannelse i Leiren og et virkeligt Udbytte af Døvelserne der, saa maa man ogsaa gaa ind paa de Udgifter, der foranlediges derved, om end det maaske maa indrømmes, at de paa enkelte Punkter noget kunne indskrænkes. Om man ved de enkelte Døvelser kunde anlægge Døvelsens Karakter paa en anden Maade saaledes, at den vilde blive billigere, skal jeg henstille som en Mulighed; men jeg skal sige, at skal det være en virkelig Døvelse, og skal den have en afgjørende Betydning, saa maa der ikke lægges Baaend paa Afdelingerne saaledes, at man siger: I maa kun gaa, hvor der ikke er besaaet, thi saa faar man kun et fuldstændig vrangt Billede af de Forhold,

man søger at efterligne, og det Udbytte, man kan drage af en saadan Døvelse, er saa ringe, at det er værre end Intet.

Formanden (Krabbe): Der er forlangt Afslutning af Forhandlingerne, men der er imidlertid ingen Talere indtegnede. Jeg maa spørge, om Noget begjærer Ordet?

Da Ingen begjærede Ordet, var Forhandlingen sluttet.

Lovforslagets Indhold og dets Overgang til 3 die Behandling vedtoges uden Afstemning.

Ændringsforslag til Sagens 3die Behandling indskaldtes til næste Dags Middag Kl. 1.

Formanden (Krabbe): Dagsordenen er hermed udtømt. Næste Møde vil blive afholdt i Morgen, Lørdag Middag Kl. 1, og Dagsordenen vil da være:

- 1) Valg for Folkethingets Bedkommende af 2 Statsrevisorer med Hensyn til Statsregnskabet for Finantsaaret 1876—77.
- 2) Eventuelt: 3die Behandling af: Forslag til Lov om Oprettelsen af Døvelsesleir i Finantsaaret 1877—78.

Mødet hævet Kl. 2, 10 Min.

108. Møde.

Lørdagen den 24de Marts Kl. 1.

Sekretæren, N. Jensen (Skanderborg Amts 2den Valgkreds) oplæste Protokollen fra forrige Møde, som derefter blev understreven.

Formanden (Krabbe): Paa de Herrens Møder er omdelt: Erklæring over Forslag til Lov om Tillægsbevilling for Finantsaaret fra 1ste April 1876 til 31te Marts 1877.